

ZJAWISKO – CZYM JEST PRZEMOC WOBEC Kobiet W POLITYCE?

Przemoc wobec kobiet na scenie politycznej występuje na styku takich zjawisk, jak przemoc ze względu na płeć, bariery dla udziału kobiet w polityce oraz agresywne reguły gry politycznej. Istnieją różne formy przemocy, z jakimi spotykają się kobiety startujące w wyborach, piastujące urzędy publiczne bądź aktywne w sferze politycznej.

PSYCHICZNA

- seksistowskie komentarze
- nękanie
- groźby i mobbing

SYMBOLICZNA

Zmuszanie polityczek dyscypliną partyjną do głosowania wbrew ich woli w kwestiach bezpośrednio dotyczących kobiet, np. procedury ścigania gwałtów, zdrowia seksualnego, praw reprodukcyjnych

FIZYCZNA

- naruszenie nietykalności cielesnej
- groźby utraty integralności fizycznej

EKONOMICZNA

- uszkodzenie bądź zniszczenie biura poselskiego
- uszkodzenie bądź zniszczenie własności prywatnej
- nierówny dostęp do funduszy partyjnych

SEKSUALNA

- propozycje o charakterze seksualnym lub molestowanie seksualne, w tym propozycje seksualne w zamian za przysługi
- gwałt
- inne czynności zagrażające integralności seksualnej, np. kładzenie ręki na kolanie kobiety

17% KOBIEC W POLSCE DOŚWIADCZYŁO CYBERPRZEMOCY*

PRZEMOC WOBEC POLITYCZEK W SIECI – JAK WYGLĄDA?

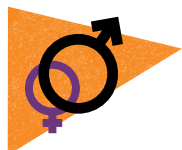
- Groźby przemocy fizycznej
- Odniesienia do życia prywatnego
- Odniesienia do życia intymnego
- Używanie zdrobniałych form imion
- Seksistowskie obelgi
- Odniesienia do życia seksualnego
- Odniesienia do wyglądu
- Kwestionowanie kobiecości
- Odniesienia do emocjonalności
- Szerzenie poglądu, zgodnie z którym kobiety nie nadają się do polityki

*Dane: IPSOS MORI dla Amnesty International, 2017

PRZEMOC WOBEC Kobiet NA SCENIE POLITYCZNEJ: JAKIE CZYNNIKI WZMACNIAJĄ ZJAWISKO PRZEMOCY WOBEC POLITYCZEK?

**ZBYT MAŁO KOBIEC
W ORGANACH DECYZYJNYCH**

**AKCEPTACJA KULTURY SEKSIZMU
I ZACHOWAŃ SEKSISTOWSKICH**

**BRAK ŚWIADOMOŚCI ISTNIEJĄCYCH
MECHANIZMÓW ŚCIGANIA
SPRAWCÓW PRZEMOCY**

**BRAK SIECI WSPARCIA W RAMACH
PARTII POLITYCZNYCH**

**BRUTALIZACJA ŻYCIA PUBLICZNEGO,
SZCZEGÓLNIIE W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH**

PRZYDATNE LINKI I NARZĘDZIA

DANE I ANALIZY

- [Instytut Spraw Publicznych: „...to się stało już tak przezroczyście, że o tym zapominam.” Przemoc wobec kobiet na polskiej scenie politycznej](#)
- [Inter-Parliamentary Union: Issue Brief on Sexism, Harassment and Violence Against Women Parliamentarians](#)
- [National Democratic Institute: Report on Online Violence Against Women in Politics](#)
- [National Democratic Institute: Report on Violence Against Women in Political Parties](#)
- [Westminster Foundation for Democracy: Paper on Violence Against Women in Politics in a Global Perspective](#)

PRAKTYCZNE NARZĘDZIA

- [Instytut Spraw Publicznych: Jak walczyć z przemocą wobec kobiet na scenie politycznej? Rekomendacje](#)
- [UN Women: A Programming Guide on Preventing Violence Against Women in Elections](#)
- [International Foundation for Electoral Systems: A Social Media Analysis Tool on Violence Against Women in Elections Online](#)

WSKAZÓWKI – JAK ZAPOBIEGAĆ I PRZECIWDZIAŁAĆ PRZEMOCY WOBEC POLITYCZEK?

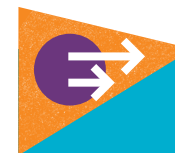
BADANIE I MONITOROWANIE

- Znajdź sojuszniczki wśród polityczek i razem zbudujcie ponadpartyjną koalicję na rzecz reformy Komisji Etyki Poselskiej: sprawcie, aby stała się niezależna od układu sił politycznych w Parlamencie i wprowadźcie pojęcie przemocy ze względu na płeć do regulaminu jej funkcjonowania.
- Wraz z innymi polityczkami i politykami, stwórzcie wewnętrzny mechanizm zgłaszania aktów przemocy w partii, aby móc systematycznie zbierać dane na temat częstotliwości i charakteru tych aktów. Zwróćcie się o pomoc w przygotowaniu takiego mechanizmu - Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich oraz organizacje pozarządowe wspierające ofiary przemocy są Waszymi sojusznikami i świetnym źródłem wiedzy w tym zakresie. Podzielcie się stworzonym narzędziem z członkiniami i członkami innych partii – bądźcie dla innych inspiracją!
- Znajdź liderki w swojej partii i wesprzyj ich kandydatury do takich partyjnych organów jak dyscyplinarne sądy koleżeńskie czy rady etyki. Upewnij się, że polityczki są reprezentowane w organach zajmujących się monitorowaniem i karaniem praktyk dyskryminacyjnych oraz aktów przemocy.

PODNOSENIE ŚWIADOMOŚCI I ZMIANA NORM

- Skontaktuj się z organizacją pozarządową zajmującą się mową nienawiści oraz przemocą w sieci i poproś o pomoc w zorganizowaniu szkolenia dla członkiń i członków Twojej partii na temat tego, jak funkcjonować w sieci, aby chronić się przed cyberprzecią .
- Wraz z koleżankami i kolegami z partii, zwróćcie się do zarządu partii z prośbą o zorganizowanie szkolenia antydyskryminacyjnego dla wszystkich członkiń i członków partii. Upewnij się, że w statucie Twojej partii są zawarte jasne procedury antydyskryminacyjne. Jeśli nie, buduj poparcie wokół tego projektu wewnątrz partii! Poszukaj inspiracji w dokumentach innych partii – są one dostępne w sieci i mogą służyć za źródło dobrych praktyk.
- Twórz przestrzenie dla kobiet: wraz z innymi polityczkami, rozwijajcie kobiece, ponadpartyjne sieci kontaktów oraz kluby polityczek, spotykajcie się, inspirujcie, wspierajcie. Ty też możesz być mentorką dla młodszej i mniej doświadczonej polityczki. Wspierając siebie nawzajem, możecie zbudować oddolną presję zmiany, tworzącą wolną od przemocy scenę polityczną. Pracując razem, działamy na rzecz większej równości kobiet i mężczyzn!

REAGOWANIE

- Znajdź sojuszniczki wśród polityczek i zbudujcie ponadpartyjną koalicję na rzecz wypracowania kodeksu postępowania wobec wszelkich aktów dyskryminacji i przemocy, wspólnego dla wszystkich ugrupowań. Wykorzystaj do tego celu istniejące struktury ponadpartyjne, aby opracować taki dokument wraz z polityczkami z różnych stron sceny politycznej.
- Wraz z innymi polityczkami, stwórzcie „bezpieczne przestrzenie” dla kobiet, które doświadczyły przemocy w ramach swojej kariery politycznej. Stwórzcie grupy wsparcia dla ofiar przemocy, w ramach których otrzymają wsparcie prawne i psychologiczne. Wywierajcie presję na władze swoich partii, aby to umożliwiły!
- Wykorzystaj Parlamentarną Grupę Kobiet do lobbowania na rzecz wprowadzenia do regulaminu pracy Sejmu i Senatu zapisu dot. „zero tolerancji dla przemocy”

Niniejsza ulotka została opublikowana dzięki wsparciu finansowemu Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR). Opinie i informacje w niej zawarte niekoniecznie są wyrazem oficjalnego stanowiska Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE.